

Klager ikke, naar den ikke faar den Tilgift, som den skal have, hvorimod det, naar der er nogen Galstab ved Kassen eller deslige, let opbages. Jeg vil sige, at jeg vil være med til at betegne det som en Forbrydelse, at saadanne Fabrikanter sælge Varer til Folk, altsaa til Alle og Enhver, som ikke have fornøden kemisk Forstand og ikke kunne have den, og angive en Analyse over deres Varer, som ikke svarer til det Virkelige. Enhver Opdagelse deraf betragter jeg efter hele vort Lands Forhold som Opdagelsen af en stor Forbrydelse, der fortjener alvorlig Straf, og derfor tror jeg ogsaa, at vi — det kan jo ske gennem en Bevilling paa Indenrigsministeriets Budget — kunne benytte et saadant Laboratorium dertil, og da kunne vi faae dobbelt Nytte af at have oprette et saadant Laboratorium til Begynnelsesforsøg. Jeg siger derfor, at det forekommer mig, at Folkethinget trostigt kan blive ved, hvad her er foreslaaet. Var der Tale om at f. Ex. ifødedes for 3 Aar vilde man have 4 eller 5 Aar, var det en anden Sag. Jeg tror ikke, det vilde stille os ad, men jeg anser 3 Aar som det mest imødekommende mod det andet Standpunkt; thi 3 Aar betyde i Virkeligheden kun, at vi forlange 3 Aars Erfaring for derefter at bedømme, om og hvorvidt vi kunne gaa videre. Jeg siger, at vi trostigt kunne stemme for dette Forslag som et sundt og fornuftigt Skridt fremad paa den ved Ministerens Forslag anviste Vej, og da faae de bare Ansvar, der ikke anden Gang ville lade dette blive til Lov.

Bale: Jeg forstod nu rigtignok den høitærede Ministers Udtalelser paa anden Maade end det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Navnlig den sidste Ytring, hvori den meget ærede Minister talte om den Eventualitet, at den høitærede Minister blev paa sin Post, tydede paa, at det ikke alene var Lands-thinget, men ogsaa den høitærede Minister, der havde en Mening om den Ting. Derfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds skal jeg gjøre opmærksom paa, at det var en stor Misforstaaelse, saa snart han gav det den Bending, at jeg ved at tale mod Tilsynet skulde ønske Frihed for Tyveri og andre Forbrydelser. Nei, naar jeg udtaler mig paa Frihedens Vegne mod disse Tilsynslove, saa er det, fordi jeg retter mig lige mod det Punkt, der forekommer mig at være det vigtigste, nemlig det idelige Tilsyn paa alle Punkter. Hvis det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds havde opfattet det som et Tillæg til Straffeloven, saa at der var opdaget nye Forbrydelser, og at Straffeloven manglede nogle Rubriker, som skulde udfyldes, saa var det en anden Sag, men ved at oprette nye Love om Tilsyn med Levnetsmidler kan Tilsynet jo blive besværligt for de Folk, der ere meget redelige. Ondskabfulde Naboer og Andre kunne bringe Folk i Forlegenhed paa den

Maade. Det er kun Tilsynet, det idelige Tilsyn jeg stiller mig imod. Jeg haaber, at den ærede Taler vil forstaa mig fra det Standpunkt, som jeg har overfor Friheden, idet jeg i flere end dette Tilfælde har talt mod den Mening, der er kommen ind i vort offentlige Liv, at man skal have Tilsyn med Alt. Dernæst misforstod det ærede Medlem mig lige saa grundig ved at sige, at jeg vilde have, det skulde være Redaktørerne, der skulde foretage disse Undersøgelser. Men Bladene skulle dog ikke skrives af Redaktørerne. Redaktørerne skulle kun lede, hvad der skrives i Bladene. Det er den rette Opfattelse af Bladene, at man benytter dem i stor Udstrækning, saaledes at Videnstabsmændene ikke negte Publikum at opløse om Forholdene gennem Bladene. Redaktøren skal helst være det mindst skrivende Medlem i hele Bladet; men han skal redigere og ordne og sige: Her er et Punkt, hvor vi vilde have en sagkyndig Artikel, og den skal han saa staffe tilveie. Det er den rette, den sande Redaktør, der gjør det; men Redaktørerne give sig ikke af med selv at skrive i Bladet om Alting, thi alvidende ere de dog ikke. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds kom ogsaa med en Bending, som kunde blive benyttet paa mange andre Punkter, nemlig, at de, der vare Fremskridtsmænd, vare Konervative paa disse Omraader, og de, der vare Konervative og mentes at høre til den konservative Mening, vare de mest Radikale paa dette Omraade. Jeg skal minde om et andet Punkt, hvor det ganske rigtigt har gjort sig gjældende, og det er vel værd at minde om et saadant enkelt Tilfælde. De, der i denne Sal betegnedes som Fremskridtsmænd for endel Aar tilbage, nemlig i 1857, dengang Næringsloven blev givet, vare tilbageholdende dengang, da man fra den modsatte Side vilde gaa radikalt frem ligeoverfor den bestaaende Samsunds-ordning med Hensyn til Lovene og Skat. Dengang var ganske rigtig den modsatte Side radikal med Otto Müller og daværende Indenrigsminister Krieger i Spidsen og vilde have det Hele omstyrtet, og nu se vi, at Landsthinget for Diebliffet sidder med et Lovforslag om Læringsforholdet, hvilket er en Følge af den Radikalisme, som fandt Sted dengang. Hvad vi vilde dengang, var slet ikke Andet, end at vi vilde lempe de daværende Forhold mildt og i en anden Tilstand, som passede bedre med Friheden. Her er imidlertid Forholdet et ganske andet. Vi have vandet Friheden, vi have vandet det, at vi have faaet alle Midler til at staffe os et frit tænkende, et selv-tænkende Folk, og vi føle os derfor krænkede ved at se det ene Forslag om Tilsyn komme frem efter det andet, hvilket forudsætter Umyndighed hos en stor Del af Folket. Det er en Sigteelse, der rettes mod en stor Del af Folket, at det skal behøve Tilsyn og Formyndere paa alle de Veie, det gaar. Det er derimod jeg nedlægger Indsigelse og benytter denne